

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 30)

z dnia 16 września 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 30)

16 września 2020 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Lecha Kołakowskiego (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

I. informację o dokumentach, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2020) 280, 281, 282, 283, 337, 355, 360, 371, 375, 384 (art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej); COM(2020) 340, 341, 344, 353, 357, 361, 362, 366, 367, 368, 369, 370, 374, 377 (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.); COM(2020) 342, 343, 346, 348, 349, 351, 354, 358, 359, 378, 379, 385, 386 (art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.),

II. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. białą księgę w sprawie wyrównywania szans w związku z subsydiami zagranicznymi (COM(2020) 253 wersja ostateczna) i odnoszące się do niej stanowisko rządu,

III. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z postępów poczynionych we wdrażaniu dyrektywy (UE) 2016/2284 w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych (COM(2020) 266 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu,

IV. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Europejski program na rzecz umiejętności służący zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności (COM(2020) 274 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu.

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Dziadzio** sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu wraz ze współpracownikami, **Maciej Kopeć** podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Mazur** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju wraz ze współpracownikami, **Łukasz Kohut** – poseł do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Jackiewicz**, **Agnieszka Maciejczak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Konrad Kuszel** – ekspert ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych, **Mirosław Sobolewski** specjalista ds. systemu gospodarczego z BAS, **Justyna Osiecka-Chojnacka** specjalista ds. społecznych z BAS.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Informuję, że posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, umożliwiającich porozumiewanie się na odległość. Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, posłów do Parlamentu Europejskiego, ministrów i towarzyszące im osoby.

Szanowni państwo, przystępujemy teraz do sprawdzenia kworum. Proszę państwa posłów o naciśnięcie jakiegokolwiek przycisku w aplikacji w celu potwierdzenia obecności na spotkaniu. Stwierdzam kworum. Informuję państwa posłów, że zgłoszenia do zabrania głosu w dyskusji należy wysyłać na adres e-mail: ksue@sejm.gov.pl.

Jednocześnie chciałbym przypomnieć, że posiedzenie Komisji można śledzić na stronie sejmowej lub w aplikacji do głosowania, w związku z czym prosimy o łączenie się z systemem wideokonferencyjnym wyłącznie osoby, które chcą zabrać głos. Czy są uwagi do porządku obrad? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek obrad.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu pierwszego, czyli informacji o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty: w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej COM(2020) 280, 281, 282, 283, 337, 355, 360, 371, 375, 384; w trybie art. 8 ust. 2 ustawy COM(2020) 340, 341, 344, 353, 357, 361, 362, 366, 367, 368, 369, 370, 374, 377; w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy COM(2020) 342, 343, 346, 348, 349, 351, 354, 358, 359, 378, 379, 385 oraz 386. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić uwagi, czy też zgodnie z wnioskiem prezydium możemy przyjąć je bez rozpatrywania przez Komisję? Sprzeciwu nie słyszę. **Stwierdzam, że Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów.** Na tym zamykam rozpatrywanie punktu pierwszego.

Przechodzimy do punktu drugiego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. białej księgi w sprawie wyrównywania szans w związku z subsydiami zagranicznymi (COM(2020) 253 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niej stanowiska rządu. Rząd reprezentuje pan minister Krzysztof Mazur, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Krzysztof Mazur:

Dziękuję bardzo. Najpierw słowo wprowadzenia. Biała księga dotyczy dyskusji, które się dzisiaj toczą w Europie na temat tego, jak w ogóle powinna wyglądać polityka europejska po COVID-zie. Między innymi pojawia się taki wątek równej konkurencji, czyli takiej sytuacji, kiedy mamy podmioty konkurujące na jednolitym rynku, które ze względów kapitałowych są powiązane z krajami spoza jednolitego rynku i w swoich macierzystych państwach otrzymują konkretne wsparcie, które to wsparcie sprawia, że są na preferowanej pozycji wobec tych grup kapitałowych czy tych korporacji, firm, które są zarejestrowane w Europie. Oczywiście można sobie łatwo dopowiedzieć, o jaki kapitał chodzi. Przede wszystkim chodzi o kapitał z Azji czy z Ameryki Północnej. Ale właśnie firmy, które dostają mocne wsparcie na swoich macierzystych rynkach, na przykład w różnych obszarach dotyczących badań i rozwoju, potem wchodzi na jednolity rynek i okazuje się, że tutaj mają jakąś przewagę konkurencyjną nad tymi europejskimi podmiotami.

W ramach dyskusji, która się toczy, została opublikowana biała księga. To jest dokument opublikowany przez Komisję Europejską 17 czerwca 2020 r. Biała księga ma rozpocząć dyskusję na temat tego, w jaki sposób odpowiedzieć na ten problem, w jaki sposób doprowadzić do bardziej sprawiedliwej konkurencji na jednolitym rynku wobec tych właśnie podmiotów z kapitałem spoza UE. To jest dokument, który ma rozpocząć pewną dyskusję. Do 23 września 2020 r. trwają konsultacje publiczne. Można odpowiadać na koncepcje zawarte w białej księdze i potem, po przeanalizowaniu tego, co w wyniku konsultacji zostanie zgłoszone, Komisja Europejska zamierza przygotować wniosek legislacyjny.

Jeśli chodzi o meritum, to w tym dokumencie wyszczególnione są tak zwane trzy moduły, czyli trzy opcje, których celem jest zaradzenie właśnie tym zakłóceniom powodowanym przez subsydia w trzech różnych wymiarach. Pierwsze to jest prowadzenie działalności na jednolitym rynku. Drugie to są przejścia przedsiębiorstw z UE, czyli właśnie przez to, że ktoś ma dodatkowe wsparcie, ma większy potencjał do tego, żeby przejmować europejskie firmy. Trzeci element, trzeci moduł to jest postępowanie o udzielanie zamówienia publicznego, czyli właśnie taki podmiot, który ma wsparcie spoza UE, potem staje do zamówienia publicznego w jednym z krajów UE i jest na preferowanej pozycji, wygrywa takie zamówienie publiczne. Biała księga ma pewne propozycje, w jaki sposób też ten problem rozwiązać.

Białą księgą w ramach tych konsultacji zajął się rząd. 25 sierpnia w ramach KSE zostało przyjęte pewne stanowisko i przekazane do parlamentu. Mówiąc bardzo skrótowo, polski rząd podziela diagnozę. Zgadza się z tym, że rzeczywiście tego typu problem wyrównywania szans w związku z subsydiami zagranicznymi istnieje i dobrze, że Komisja Europejska się nim zajmuje.

Natomiast kilka kwestii wymaga uszczegółowienia. Jeśli chodzi o moduł pierwszy, czyli prowadzenie działalności na jednolitym rynku, to przede wszystkim w toku konsultacji zwracamy uwagę na to, że po pierwsze, będzie istotne, w jaki sposób będą przesłanki do podjęcia takiego działania przez Komisję lub państwo członkowskie, bo w przypadku, kiedy mówimy o firmie, która działa tylko i wyłącznie na jednym rynku, to taką kontrolę będzie podejmowało państwo narodowe, a w przypadku, kiedy mamy firmę, która działa na kilku rynkach i jej działalność dotyczy interesu całej UE, to tak naprawdę takie badania, na ile zostały przekroczone zasady uczciwej konkurencji, będzie podejmowała sama Komisja.

Po pierwsze, zdaniem rządu wymaga doprecyzowania, jakie przesłanki dokładnie będą brane pod uwagę zarówno przez Komisję, jak i państwo członkowskie właśnie w zakresie badania tych indywidualnych przypadków. Wydaje nam się to bardzo istotne z perspektywy takiej, żeby ten mechanizm nie służył do faworyzowania jednych kosztem drugich, więc te reguły muszą być uczciwe, transparentne i dla wszystkich podobne.

Po drugie, w tym module jest mowa o kryterium interesu UE, czyli że tak naprawdę właśnie Komisja szczególnym badaniem będzie obejmowała te podmioty, których działanie wpływa na interes całej UE. To też wymaga pewnego doprecyzowania, o jakich sektorach, jakich branżach i jakiej skali działania – powyżej liczby zatrudnionych osób czy powyżej obrotu, czy jakie inne kryteria są tutaj brane pod uwagę, tak żebyśmy precyzyjnie wiedzieli, o jaki interes całej UE będzie chodzić.

Wreszcie wątek trzeci to jest kwestia dostępu do informacji. Jak wszyscy doskonale rozumiemy, firmy dość zaborczo strzegą wielu informacji dotyczących sytuacji wewnętrznej, dotyczących także powiązań kapitałowych, w jaki sposób Komisja czy państwa członkowskie wyobrażają sobie, że będzie dokonywana analiza właśnie przepływów transferów finansowych na przykład w krajach azjatyckich, dotyczących właśnie tych subsydiów, bo żeby ocenić, czy jakaś firma została w sposób nieuprawniony subsydiowana, to ona musi ujawnić listę wszystkich subsydiów, które dostała na przykład na swoim rynku wewnętrznym macierzystym. To wydaje się dosyć dużą barierą.

Jeżeli chodzi o moduł drugi, to tutaj rząd zgłosił najmniej uwag. Wydaje się, że to jest dobrze zdiagnozowany problem związany z przejmowaniem przedsiębiorstw. Natomiast jeżeli chodzi o moduł trzeci, który dotyczy tego konkretnego przypadku, kiedy jakaś firma z kapitałem spoza UE staje do przetargu i wobec subsydiów, które dostała gdzie indziej, wygrywa ten przetarg, na przykład zaniżając koszty, dumpingując je. Stosuje niedozwolone zasady właśnie dlatego, żeby wygrywać konkurencję. Podnieśliśmy to, na ile to jest rzeczywiście niezbędne do tego, żeby powoływać jakiś nowy instrument prawny, który miałby weryfikować takie przypadki, dlatego że istnieje cała dyrektywa w sprawie zamówień publicznych z 2014 r., zwłaszcza jej art. 69, który jest precyzyjny i mówi o tym, że w momencie, kiedy ktoś dostaje dotacje w ramach państw UE, w sytuacji, kiedy staje do procedury i daje ofertę o rażąco niskiej cenie, to ten art. 69 to reguluje i nie dopuszcza do tego typu mechanizmów. Dlatego podnosimy w negocjacjach to, na ile art. 69 dyrek-

tywy w sprawie zamówień publicznych nie jest wystarczający, na ile rzeczywiście są tutaj niezbędne do podjęcia instrumenty prawne.

Reasumując, tak jak starałem się to powiedzieć, biała księga to początek pewnej dyskusji. Ona oczywiście ma swój konkretny kontekst legislacyjny, natomiast na chwilę obecną są to pewne propozycje, ale dopiero w kolejnym kroku zostaną zaproponowane pewne rozwiązania prawne i dopiero wtedy pewnie będziemy mogli bardziej precyzyjnie odnieść się do propozycji Komisji, w jaki sposób problem wyrównywania szans w związku z subsydiami zagranicznymi realnie rozwiązać. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Krzysztof Lipiec. Bardzo proszę pana posła o zabranie głosu.

Poseł Krzysztof Lipiec (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, mam przyjemność przedstawić opinię w sprawie stanowiska rządu w odniesieniu do białej księgi, która została sporządzona przez Komisję Europejską na zlecenie Rady Europejskiej w kontekście bardzo ważnego tematu, jakim jest zakłócenie na jednolitym rynku europejskim poprzez subsydiowanie różnych podmiotów gospodarczych, które na tym rynku funkcjonują.

Powiem tak: to, o czym mówił pan minister, a bardzo szczegółowo przedstawił kontekst białej księgi i stanowiska rządu wraz z wnioskami, które płyną z tego dokumentu w odniesieniu do białej księgi, o tym w szczegółach mówić nie będę, i z góry zaznaczę, że podzielam i proponuję Wysokiej Komisji przyjąć takie stanowisko, aby poprzeć opinię rządu, albowiem słusznie rząd zauważa, że diagnoza Komisji Europejskiej jest wyważona, taka być powinna. Zresztą my w Polsce też mamy takie doświadczenia, że na skutek nierównouprawnienia podmiotów gospodarczych też mamy z tego tytułu różnego rodzaju problemy. Musimy na przykład występować ciągle o to, aby można było dostać zgodę, czyli tak zwaną notyfikację do Komisji Europejskiej w sprawie udzielenia jakiegoś wsparcia, a podmioty spoza UE są dofinansowywane, mają takie wsparcie, tak jak było tu mówione, szczególnie ze strony państw azjatyckich, i nikt się tym nie przejmuje. I dobrze, że wreszcie ta sprawa zostanie uporządkowana. Ten dokument białej księgi jest związany jeszcze z nową strategią przemysłową UE, która powstała w ostatnim czasie na zlecenie również Rady Europejskiej. Mam takie przekonanie, że w oparciu o te dwa dokumenty sytuacja na jednolitym rynku europejskim się poprawi.

Chcę zwrócić jeszcze uwagę na jedną rzecz, na którą może pan minister mniejszy akcent położył, ale w białej księdze jest również mowa o tym, aby było możliwe wsparcie ze środków europejskich, z budżetu UE dla tych podmiotów, które są spoza UE. Natomiast kwestie w modułach, które są opisane, one są rzeczywiście bardzo ważne i jest już najwyższy czas, żeby te sprawy uporządkować.

Dokument na takim etapie, na jakim jest biała księga, żadnych skutków prawnych nie wywołuje, a więc tak naprawdę jest to dokument otwarty, który podlega jeszcze dyskusji w państwach członkowskich poprzez różne podmioty, które funkcjonują na rynku gospodarczym, między innymi też i związki zawodowe, różne organizacje społeczne mogą się w tej materii wypowiadać oprócz tych, którzy są najważniejsi na tym jednolitym rynku europejskim. To są podmioty gospodarcze i rządy państw członków UE.

Proponuję, aby Wysoka Komisja podzieliła stanowisko polskiego rządu i żeby to stanowisko zostało przez Komisję zaopiniowane pozytywnie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję panu posłowi. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie widzę. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2020) 253 wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu**. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu drugiego.

Przechodzimy do punktu trzeciego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.

Sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z postępów poczynionych we wdrażaniu dyrektywy (UE) 2016/2284 w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych (COM(2020) 266 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd reprezentuje pan minister Piotr Dziadzio, sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu.

Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu Piotr Dziadzio:

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, Wysoka Komisjo, krótko chciałem przedstawić stanowisko rządu z postępów poczynionych we wdrożeniu dyrektywy unijnej w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych. Rząd RP przyjmuje z zainteresowaniem sprawozdanie przekazane przez Komisję Europejską, zaznaczając jednocześnie, że przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 34 z dnia 29 kwietnia 2019 r., M.P. z 2019 r. poz. 572, Krajowy program ograniczenia zanieczyszczenia powietrza, w skrócie KPOZP, i przekazany do Komisji Europejskiej w 2019 r. był pierwszym dokumentem strategicznym w zakresie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza wskazanych w dyrektywie NEC. O tej dyrektywie będziemy mówić.

W przypadku Polski ocena Komisji Europejskiej wykazała, że Polska powinna dopracować i doprowadzić do przejrzystości i dokładności przekazywanych prognoz. W celu uzyskania zakładanej poprawy konieczne jest wypracowanie dodatkowego zakresu danych i informacji przekazywanych przez resorty odpowiedzialne za poszczególne działy gospodarki, które można by wykorzystać w metodyce stosowanej przy opracowaniu prognoz oraz bilansów emisji. Należy zatem zaznaczyć, że Polska poczyniła już przygotowania do uzupełnienia informacji posiadanych w tym zakresie. Rząd RP przyjmuje do wiadomości uwagę Komisji Europejskiej, że przyjęty w Polsce „Krajowy program ograniczeń zanieczyszczenia powietrza” nie zawiera scenariusza z dodatkowymi działaniami. W przyjętym KPOZP wskazano działania, które doprowadzą do realizacji krajowych zobowiązań w zakresie redukcji emisji pięciu zanieczyszczeń objętych tą dyrektywą NEC, o której wspomniałem na początku. Przy opracowaniu pierwszego KPOZP przyjęto założenia, które dotyczyły działań i polityk wskazanych do realizacji celów redukcyjnych. Założenia te polegały na zastosowaniu działań określonych w istniejących politykach, programach i planach. Zostały one podzielone na działania, które są już realizowane, scenariusz i działania, i te, które dopiero zaczynają obowiązywać – scenariusz z dodatkowymi działaniami. Można również wskazać, że nie dla wszystkich polityk, programów, działań oraz środków udało się oszacować redukcję emisji, ponieważ nie zawierały one kryteriów ewaluacji umożliwiających oszacowanie ilościowego potencjału redukcyjnego poszczególnych mechanizmów, na przykład nie zawierały stanu wyjściowego w zakresie wielkości emisji. Ponadto niektóre działania i środki były dopiero w trakcie opracowania, a zatem nie określono jeszcze przyjętych założeń w zakresie ich realizacji.

Komisja Europejska wskazała również w sprawozdaniu na brak spójności programów z „Krajowym planem na rzecz energii i klimatu”, w skrócie KPEiK. Odnosiło się to także do Polski. W przypadku Polski niespójność ta wynikała z faktu, że w trakcie prac nad „Krajowym programem ograniczeń zanieczyszczeń powietrza” założenia nie były jeszcze dostępne i nie zostały przyjęte w KPEiK. Dotyczy to zarówno polityk, działań, jak i prognoz, dlatego obecnie trwają prace nad opracowaniem nowych projekcji emisji w oparciu o założenia przyjęte w KPEiK, które zostaną przekazane do Komisji Europejskiej w marcu 2021 r. Po ich opracowaniu konieczna będzie aktualizacja „Krajowego programu ograniczeń zanieczyszczenia powietrza”.

Rząd RP z zainteresowaniem zapoznał się z analizą raportowania wpływu zanieczyszczeń powietrza na ekosystemy. Nałożony na państwa członkowskie przez dyrektywę NEC obowiązek w zakresie zgłaszania tego wpływu jest zadaniem nowym i funkcjonuje od 1 lipca 2019 r., i raportowany jest co 4 lata. Rząd zrealizował obowiązek raportowania w tym zakresie na podstawie danych uzyskanych z punktów stacji monitoringu, funkcjonujących już w ramach państwowego monitoringu środowiska koordynowanego przez

Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i wykorzystywanych do innych zobowiązań unijnych i międzyresortowych.

Rząd RP zgadza się ze stwierdzeniem zawartym w przedmiotowym sprawozdaniu, że przekazywane przez państwa członkowskie dane stanowią podstawę do ustalenia punktu odniesienia, z którym porównywane będą przyszłe dane dotyczące ekosystemów, co przyczyni się do przyszłej oceny skuteczności dyrektywy w zakresie ochrony środowiska w takim dłuższym czasie.

W odniesieniu do analiz danych pozyskanych w ramach obowiązku raportowania w opinii rządu kluczowe jest uwzględnienie faktu, że reakcja ekosystemów na różne czynniki presji ma charakter długofalowy i wielowymiarowy, a skutki podejmowanych działań mogą być widoczne dopiero w dłuższym okresie i mogą się nakładać na inne czynniki.

Odnosząc się do oceny Komisji, że ocena sieci stacji i przekazywane dane nie są jeszcze wystarczająco reprezentatywne i odpowiednie do monitorowania wpływu zanieczyszczenia powietrza na europejskie ekosystemy, rząd RP jest zdania, że do poprawy sytuacji w tym zakresie przyczyniłyby się wytyczne Komisji Europejskiej co do modyfikacji zastosowanego podejścia.

W zakresie kolejnego obszaru analizy Komisji Europejskiej rząd RP chce zauważyć, że określenie kosztów i korzyści wynikających z ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza jest fakultatywnym obowiązkiem państw członkowskich, wynikających z zapisów dyrektywy NEC. Rząd podjął próbę oszacowania kosztów i korzyści z osiągnięcia celu w zakresie czystego powietrza w ramach przygotowanego krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia. Analiza ta wykazała konieczność opracowania ujednoczonych metod szacowania i kosztów w odniesieniu do ich korzyści, budowę odpowiedniego modułu zawierającego dane i informacje, które pozwolą na ocenę jakościową środków i działań wykorzystywanych do realizacji celów w zakresie szeroko rozumianej ochrony środowiska. Określa redukcję emisji w ujęciu ilościowym, nakłady oraz korzyści wynikające z tej redukcji, co w przyszłości będzie pomocne przy ocenie polityk, programów i planów.

Rząd RP z zainteresowaniem przyjął także przedstawioną metodykę oceny wydatków na cele związane z czystym powietrzem, które będą mogły być zastosowane do aktualizacji „Krajowego programu ograniczenia zanieczyszczenia powietrza”, przy jednoczesnym wskazaniu programów finansowych możliwych do wykorzystania w celu realizacji celów w zakresie czystego powietrza.

Teraz uzasadnienie stanowiska rządu. Zrealizowanie krajowych zobowiązań w zakresie redukcji emisji określonych w dyrektywie NEC stanowi duże wyzwanie skutkujące oddziaływaniem na wszystkie sektory gospodarki. Ujednoczenie oraz harmonizacja działań, a także rozłożenie ich w czasie pozwoli w optymalny sposób na dostosowanie się do nowych celów. Realizacja zobowiązań redukcyjnych będzie wymagać wskazania kierunku finansowania. Należy podkreślić, że wnioski Komisji Europejskiej wynikające z przedmiotowego sprawozdania związane są przede wszystkim z koniecznością zbudowania zaplecza bazodanowego oraz określenia metod monitorowania i szacowania działań, które ułatwią zarządzanie i kreowanie kierunków działań i środków przyjmowanych w celu ograniczenia emisji.

Istotnym elementem działań w zakresie redukcji emisji jest zwiększenie świadomości społecznej, która w wielu przypadkach przyczynia się do realizacji działań redukcyjnych. Rząd RP przygotował odpowiednią legislację, która przyczyni się do tego, aby kolejne prognozy przekazywane do Komisji Europejskiej były dokładniejsze i uwzględniały zaplanowane polityki i działania w celu redukcji emisji zanieczyszczeń.

Planowane jest także opracowanie prognozy emisji w scenariuszu z dodatkowymi działaniami, o czym wcześniej wspominałem, który nie został zgłoszony w 2019 r. Należy zauważyć, że w „Krajowym programie ograniczenia zanieczyszczeń powietrza” zostały wskazane działania w dwóch scenariuszach: z działaniami i drugi – z dodatkowymi działaniami, przy czym wskazano jako dodatkowe działania te, które mogły być wprowadzone po ogłoszeniu KPOZP. Ich prawidłowe i pełne wdrożenie pozwoli na zrealizowanie zobowiązań Polski.

W odniesieniu do załącznika do sprawozdania zawierającego prognozowane wykonanie zobowiązań zgłoszone przez państwa członkowskie w 2019 r. w ramach istniejących polityk i środków, czyli ten scenariusz ze środkami, w zestawieniu z obowiązującymi w zakresie redukcji emisji na lata 2020–2029 i do 2030 r. oraz w świetle ostatnich krajowych danych bilansu emisji, jak również zgodnie z widocznymi trendami w 2020 r. Polska dopełni zobowiązań redukcyjnych w zakresie ograniczenia emisji dwutlenku siarki. Uwzględniając różne działania wskazywane w KPOZP, a także w nowych programach, takich jak „Mój prąd”, oraz biorąc pod uwagę dotychczasowy trend emisji zanieczyszczeń powietrza, w przypadku zanieczyszczeń takich jak właśnie tlenki siarki czy amoniak, czy też pył drobny, przewiduje się, że Polska wypełni zobowiązania redukcyjne określone w dyrektywie NEC na 2020 r.

Prognozuje się trudności z wykonaniem krajowych zobowiązań w zakresie redukcji tlenków azotu w roku 2020 i w latach następnych, dlatego też rząd zintensyfikuje realizację programów takich jak „Czyste powietrze”, „Stop smog” czy „Ciepło powiatowe”. Obecnie procedowane są zmiany legislacyjne do ustawy o wspieraniu termomodernizacji, remontów budynków i wprowadzające niezbędne elementy, które pomogą zwiększyć zainteresowanie tymi programami.

Teraz krótkie wnioski. Przedmiotowe sprawozdanie nie wprowadza konieczności zmian legislacyjnych w ustawodawstwie krajowym, należy jedynie położyć nacisk na prawidłowe wykorzystanie obowiązujących rozwiązań prawnych. W przypadku wykazanej przez Komisję Europejską niespójności pomiędzy KPOZP i KPEiK trzeba wskazać, że przyjęte w KPEiK założenia w okresie zmian w strukturze wykorzystywanych paliw w sektorze komunalno-bytowym na rzecz większego udziału biomasy mogą doprowadzić do niespełnienia krajowych zobowiązań w zakresie redukcji emisji, w zakresie pyłu drobnego lub niemetanowych lotnych związków organicznych, a co za tym idzie, nie będzie możliwa odpowiednia poprawa jakości powietrza. Przy konstruowaniu miksu paliwowego ukierunkowano na mniej emisyjne paliwa. Konieczne jest również uwzględnienie wpływu planowanych zmian emisji zanieczyszczeń określonych dyrektywą NEC, w związku z tym konieczne jest wypracowanie kompromisu pomiędzy działaniami nakierowanymi na zmiany miksu energetycznego, jak i na cele związane z czystym powietrzem. Takie jest stanowisko rządu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Szanowni państwo, salę mamy jeszcze ok. 20 minut, tak że będę prosił o konkluzje zarówno posła sprawozdawcę, jak i później... Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Krzysztof Gadowski. Bardzo proszę pana posła o zabranie głosu. Sentencję, proszę.

Poseł Krzysztof Gadowski (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Wsłuchując się w pana prośbę, ja rzeczywiście króciutko i syntetycznie omówię ewentualne uwagi. Dziękuję za to słowo pana ministra, bo rzeczywiście rząd sam stwierdza, że to, co do tej chwili zrobiono, to właściwie jest bardzo minimalne, że właściwie wymaga to wiele pracy. Chętnie namawiam pana ministra, nieśmiało, może czasu nie ma dużo, aby pan minister wyraźnie przedstawił załącznik nr 3 i powiedział, gdzie mamy zbilansowane wszystkie zagrożenia, których dotyczy to sprawozdanie, gdzie Polska jest na ostatnim miejscu ze wskaźnikiem wysokiego ryzyka realizacji, powiedzmy sobie, tych zobowiązań, do których się wspólnie zgodziliśmy.

Z wypowiedzi pana ministra i rządu, co się również przejawia w tym sprawozdaniu, wynika to, że dzisiaj wymaga się od rządu wielu działań, żeby te wszystkie współczynniki, o których mówimy, dopełnić. Powiem tak: chwała jedynie, że rząd widzi tę sprawę, że ona nie jest do końca domknięta, że mamy wiele do zrobienia. W tej chwili jest procedowana jedna ustawa, na komisji energii i infrastruktury, na której byłem, związana z termomodernizacją, z czystym powietrzem – to tam mamy jedną ustawę. Z drugiej strony pan minister też wyraźnie zauważył, że polityka energetyczna Polski, która notabene została uchwalona w roku 2019, ponoć weszła czy nie weszła w życie. Jest

jeden dokument, który to przyjmuje. Dzisiaj minister klimatu przedstawia, przynajmniej w zarysie, nowelizację polityki energetycznej Polski do roku 2040.

Boli tylko to, że akurat ten dokument, bardzo ważny w skali kraju i tego, co Polskę czeka, nie został poddany konsultacji społecznej. Myślę, że rząd jak najszybciej – pan minister zresztą o tym wspomniał – powinien przyjąć ten miks energetyczny, który, że tak powiem, będzie prowadził we właściwym kierunku, żebyśmy te wszystkie wskaźniki, które nam to powietrze zanieczyszczają, mogli wyprowadzać na prostą, żeby w Polsce żyło się zdrowiej i lepiej. Ale widzimy, że są duże opóźnienia. Pan minister zresztą w swoim wystąpieniu też wyraźnie wskazywał, że mamy dużo do zrobienia. Nie wiemy, czy nam się uda we wszystkich tych datach, które zostały wskazane. Już kończę, panie przewodniczący.

Zgadzam się ze stanowiskiem rządu, które pan minister przedstawił, że pracujemy, mamy wiele do zrobienia, powinniśmy zakasać rękawy i wszyscy dążyć do tego, żeby to zmienić. Natomiast mam jeszcze jedno pytanie do pana ministra, kończąc, bo w ramach działań związanych z realizacją tej dyrektywy Komisja musi regularnie powoływać forum na rzecz czystego powietrza, a takie odbyły się dwa – w 2017 i 2019 r. Czy w Polsce państwo, jako rząd, starają się o to, żeby takie forum również się odbyło, żebyśmy mogli na tę naszą działalność i nasze starania spojrzeć, bo przecież to forum ma dążyć do tego, aby skoordynować...

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Panie pośle, bardzo przepraszam, ale będziemy musieli przerwać Komisję...

Poseł Krzysztof Gadowski (KO):

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Zgłaszał się do zabrania głosu europoseł Łukasz Kohut. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Łukasz Kohut:

Bardzo krótko. Szanowny panie ministrze, ze sprawozdania wdrażania unijnej dyrektywy numer 2016/2284 w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, w tym pyłów PM_{2,5}, dowiadujemy się między innymi, że Polska nie dostarczyła wystarczająco szczegółowych informacji na temat metod bazowych zbiorów danych i założeń wykorzystywanych do sporządzenia prognoz emisji. Że jest wśród krajów, których ogólną dokładność prognoz uznano za niedostateczną. Że jest krajem, który przekazał Komisji swój „Krajowy program ograniczania zanieczyszczenia powietrza” po terminie. Nietrudno zauważyć, że rząd, delikatnie mówiąc, nieszczególnie się stara, jeżeli chodzi o politykę czystego powietrza. Rzeczy robione są po terminie, niedbale i niedokładnie.

Równocześnie na arenie międzynarodowej, w UE, rząd twierdzi, że Polska nie może uczestniczyć w celu redukcji emisji, bo cele unijne są zbyt ambitne. Panie ministrze, zapytam wprost: Nie da się, czy po prostu nie chcecie? A może nie nadążacie? Jak mają takie zachowania, a raczej zaniechania, odbierać mieszkańcy Śląska, gdzie przez większą część roku nie można oddychać? Dziękuję. Liczę na szczerą odpowiedź.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są jeszcze pytania? Nie widzę. Panie ministrze, bardzo proszę jednym zdaniem, bo musimy za 8 minut opuścić salę. A jest jeszcze jeden punkt. Bardzo proszę jednym zdaniem.

Sekretarz stanu w MK Piotr Dziadzio:

Krótko.

Poseł Krzysztof Gadowski (KO):

Panie ministrze, interesuje mnie jedno: Czemu Polska nie przedstawiła informacji dotyczących kosztów wynikających z ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza? Przecież w tym dokumencie moglibyśmy to przedstawić. My jako Polska nie przedstawiliśmy. Nie

wiemy, ile to kosztuje, i nie wiemy, o jakie środki powinniśmy się bić. To jest podstawa, myślę, działalności i realizacji dążenia do czystego powietrza. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MK Piotr Dziadzio:

Odpowiadając na drugie pytanie, takich wytycznych nie było w zakresie kosztów, tak naprawdę. Komisja Europejska nam nie pokazała, w jaki sposób mamy to zrobić. Natomiast, czy istnieje ryzyko poprawy powietrza? Ogólnie powiem. Nie ryzyko, tylko starania rządu idą w tym kierunku, ażeby poprawić jakość powietrza. Wszystkie programy, które są w tej chwili wdrażane, również w Ministerstwie Klimatu, idą w tym kierunku, aby jak najbardziej zintensyfikować prace nad poprawą powietrza w naszym kraju, nie tylko w aglomeracji, lecz także w obszarach wiejskich. Wszystkie są podjęte tego typu działaniami, aby maksymalnie ograniczyć zanieczyszczenie środowiska, zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenie tych pięciu składników, które zostały wymienione w dyrektywie tak naprawdę. To jest raz.

Również w tej chwili jesteśmy na ukończeniu polityki energetycznej państwa, która jednoznacznie określa i jednoznacznie przyjmuje również fakt, że powietrze musimy ograniczyć, i wszystkie działania w polityce energetycznej państwa, które generalnie powodują obniżenie ilości użytkowania paliw kopalnych w perspektywie 2030 i w 2040 roku zdecydowanie ma poprawić jakość powietrza w kraju.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Wysoka Komisjo, czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie widzę. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2020) 266 wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.** Na tym zamykam rozpatrywanie punktu trzeciego.

Przechodzimy do punktu czwartego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Europejski program na rzecz umiejętności służący zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności (COM(2020) 274 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.

Rząd reprezentuje pan minister Maciej Kopeć, podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Bardzo proszę pana ministra o syntetyczne przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Maciej Kopeć:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, 1 lipca Komisja Europejska przedstawiła nowy „Europejski program na rzecz umiejętności, służący zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności”, w którym określono cele ilościowe w zakresie podnoszenia kwalifikacji, doskonalenia posiadanych umiejętności i przekwalifikowania się. Te cele UE chce osiągnąć w ciągu 5 lat. Program będzie realizowany poprzez wdrażanie 12 działań realizowanych we współpracy z państwami członkowskimi, przedsiębiorstwami i partnerami społecznymi.

Stanowisko rządu: rząd RP pozytywnie ocenia priorytety europejskiego programu na rzecz umiejętności. Do największych wyzwań dla polskiej gospodarki w nadchodzącej dekadzie będzie należało zapewnienie odpowiednich zasobów umiejętności wymaganych na rynku pracy, szczególnie w perspektywie długoterminowej. Rząd RP w pełni popiera propozycję Komisji w zakresie działań na rzecz poprawy gromadzenia informacji na rzecz umiejętności. Celem systemu diagnozowania i informowania o zapotrzebowaniu na umiejętności powinna być dostarczenie wiedzy niezbędnej dla racjonalnego prowadzenia polityk edukacyjnych, rynku pracy czy polityki migracyjnej. Rząd RP popiera zapowiedź położenia szczególnego nacisku na znaczenie umiejętności przekrojowych, umiejętności w zakresie przedsiębiorczości, a także umiejętności związanych z transformacją cyfrową, ekologiczną, takich jak umiejętności nabywane na kierunku studiów

obejmujących nauki przyrodnicze, technologie, inżynierie, matematykę. Rząd RP z zadowoleniem przyjmuje także zapowiedź działań pomagających w rozwiązaniu problemu niedoborów nauczycieli w zakresie państw UE. W opinii rządu RP ważną inicjatywą będzie podjęcie działań na rzecz uznawanej walidacji umiejętności przekrojowych przez pracodawców i służby zatrudnienia.

Pandemia COVID pokazała szereg ograniczeń dotyczących umiejętności cyfrowych zarówno nauczycieli, młodych ludzi, jak i dorosłych, stąd rząd RP w pełni popiera objęcie dodatkowym wsparciem inwestycji państw członkowskich w infrastrukturę o dużych skutkach społecznych na rzecz kształcenia i szkolenia, w tym infrastrukturę cyfrową między nimi, które w ramach segmentu „Inwestycje społeczne i umiejętności”, i z proponowaną gwarancją budżetową w wysokości 3,6 mld euro, które można przeznaczyć na inwestycje w infrastrukturę krytyczną w obszarze kształcenia i szkolenia.

Rząd RP wyraża przekonanie, że transformacja ekologiczna musi się odbywać w sposób sprawiedliwy, tj. uwzględniać potrzeby pracowników i regionów, których dotyczy najbardziej. Rząd RP podziela opinię Komisji Europejskiej o potrzebie wspierania nabywania przez obywateli adekwatnych umiejętności ekologicznych i generalnego zwiększenia społecznej świadomości zielonej transformacji.

W związku z tym rząd RP z zainteresowaniem przyjmuje zapowiedź opracowania europejskich ram kompetencji dotyczących kształcenia w zakresie klimatu, kwestii środowiskowych, przejścia na czystą, zrównoważonego rozwoju, a także określających poszczególne poziomy kompetencji w zakresie ekologii. Biorąc pod uwagę wyjątkową sytuację Polski w zakresie sprawiedliwej transformacji energetycznej, rząd RP podkreśla wagę współpracy podczas przygotowywania systematyk umiejętności przydatnych w transformacji ekologicznej, a także wskaźników dotyczących monitorowania umiejętności ekologicznych.

Rząd RP uznaje za bardzo ważne inwestowanie w wysokiej jakości kształcenie zawodowe, a także promowanie tej ścieżki kształcenia wśród młodych osób stojących przed wyborami edukacyjnymi. Rząd RP w pełni uznaje potrzebę włączenia partnerów biznesowych i społecznych w opracowanie realizacji założeń kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach. Rząd RP podziela również pogląd Komisji dotyczący znaczenia umiejętności przekrojowych i cyfrowych w kształceniu i szkoleniu zawodowym. Rząd RP zdecydowanie popiera rozwój inicjatywy uniwersytetów europejskich. Rząd RP podziela także przekonanie o potrzebie wyznaczenia ambitnych celów w zakresie umiejętności, jednakże ich realizacja musi uwzględniać różne lokalne uwarunkowania.

Kończąc to, wpisuje się we wdrażaną zintegrowaną strategię umiejętności 2030 – część ogólna zintegrowanej strategii ZSU 2030 została przyjęta przez Radę Ministrów 25 stycznia 2019 r. – a także w inne działania rządu, czyli reformę szkolnictwa zawodowego, zintegrowaną platformę edukacyjną, aktywną tablicę, ogólnopolską sieć edukacyjną, szkolenia cyfrowe nauczycieli, zmianę podstaw programowych czy budowę lokalnych ośrodków wiedzy i edukacji.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pani poseł Anna Dąbrowska-Banaszek. Bardzo proszę panią poseł o zabranie głosu.

Poseł Anna Dąbrowska-Banaszek (PiS):

Panie ministrze, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, podzielam stanowisko rządu. Rekomenduję Wysokiej Komisji poparcie tego stanowiska. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie widzę. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2020) 274 wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt IV.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Nie widzę. Informuję, że na tym porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji.